

ואירדך, הסובר יש לבוד באמצע, אמר לך: שאני הלכות טומאה, דהכי גמירי להו הלכה למשה מסיני שאין בהן לבוד באמצע. ואין למדים הלכה למשה מסיני שנאמרה לגבי טומאה לשאר מקומות.

עתה מבארת הגמרא מה ששינונו במשנה: בית שנפחת וסיכך על גביו, אם יש מן הכותל לסיכוך ארבע אמות, פסולה:

דרש רבי יהודה בר אלעאי: בית שנפחת וסיכך על גביו, הרי זו סוכה כשרה.

אמר לפניו רבי ישמעאל ברבי יוסי: רבי, פריש [פרש דבריך], שלא פירשת כמה יהיה המרחק בין הסכך הכשר לדפנות.

וכך פירש אבא דין זה: אם היה הסכך רחוק מן הדפנות ארבע אמות הרי היא פסולה, ואם היה פחות מארבע אמות, הרי היא כשרה [כמבואר במשנה לעיל יז א].⁽³⁴¹⁾

דרש רבי יהודה בר אלעאי: אברומא [דגים

קטנים, ששולים אותם מן הנהר בקבוצות גדולות] שריא, מותרים למאכל, ואין לחוש שמא נתערבו בהם דגים אסורים שאינם ניכרים מחמת קוטנם.

אמר לפניו רבי ישמעאל ברבי יוסי: רבי, פריש [פרש דבריך], מדוע אין חוששים שמא נתערבו בהם דגים אסורים?

אלא כך אמר אבא: אברומא של מקום פלוני הרי היא אסורה, הואיל ובאותו מקום מתערבים בהם מיני שרצים שאינם ניכרים, אבל של מקום פלוני מותרת, הואיל ואין נהר של אותו מקום מגדל שרצים.

כי הא דאמר אביי: האי צחנתא [מין דגים קטנים]⁽³⁴²⁾ דבב נהרא [מנהר ששמו בב], שריא, מותרים באכילה, ואין חוששים שמא נתערבו בהם שרצים טמאים.

ומבארת הגמרא: מאי טעמא?

אילימא משום דרדיפי מיא, שממהרים שם

הערוך לנר, דלשיטתו לא היה צריך לפרש זאת, שכן שנינו במסכת בבא בתרא דף צח ב, ששיעור בית קטן הוא שש אמות על שמונה, ובית גדול שמונה אמות על עשר, וטרקלין עשר אמות על עשר אמות. ובירושלמי מצינו שסבר רבי יהודה כרבי ששיעור הכשר סוכה ארבע אמות על ארבע אמות, וכיון ששיעור טרקלין הוא עשר אמות על עשר אמות, לעולם לא ימצא בית שנפחת ויהיה באותו הפחת רוחב ארבע אמות על ארבע אמות שיהיה מרוחק מן הכותל ארבע אמות, שהרי לא נותרו אלא שתי אמות לכל רוח.

342. כן פירש רש"י. אבל הערוך פירש, שהוא דג שמניחים אותו בחמה עד שמבאיש. [ועיין

הגמרא מהרישא של המשנה שאין לבוד באמצע, כאשר מהסיפא של המשנה מוכח להיפך, שאם לא היתה הארובה רחבה טפח, הרי היא כסתומה מדין "לבוד", ומוכח שאומרים לבוד באמצע! ומה שבארובה רחבה טפח לא אומרים לבוד, עיין שם שהוכיח שלענין טומאה רוחב טפח הרי הוא כשלושה טפחים לשאר מקומות.

ולפיכך פירש, שהראיה היא מהסיפא של המשנה, כשאין בארובה פותח טפח. ויש לגרוס גם בסיפא, כשאין בארובה טפח, "טומאה בבית, הבית טמא, ושכנגד ארובה טהור. טומאה תחת ארובה, הבית טהור", דלא אמרינן לבוד באמצע. ועיין עוד ילקוט מפרשים.

341. ומה שרבי יהודה עצמו לא פירש כן, כתב